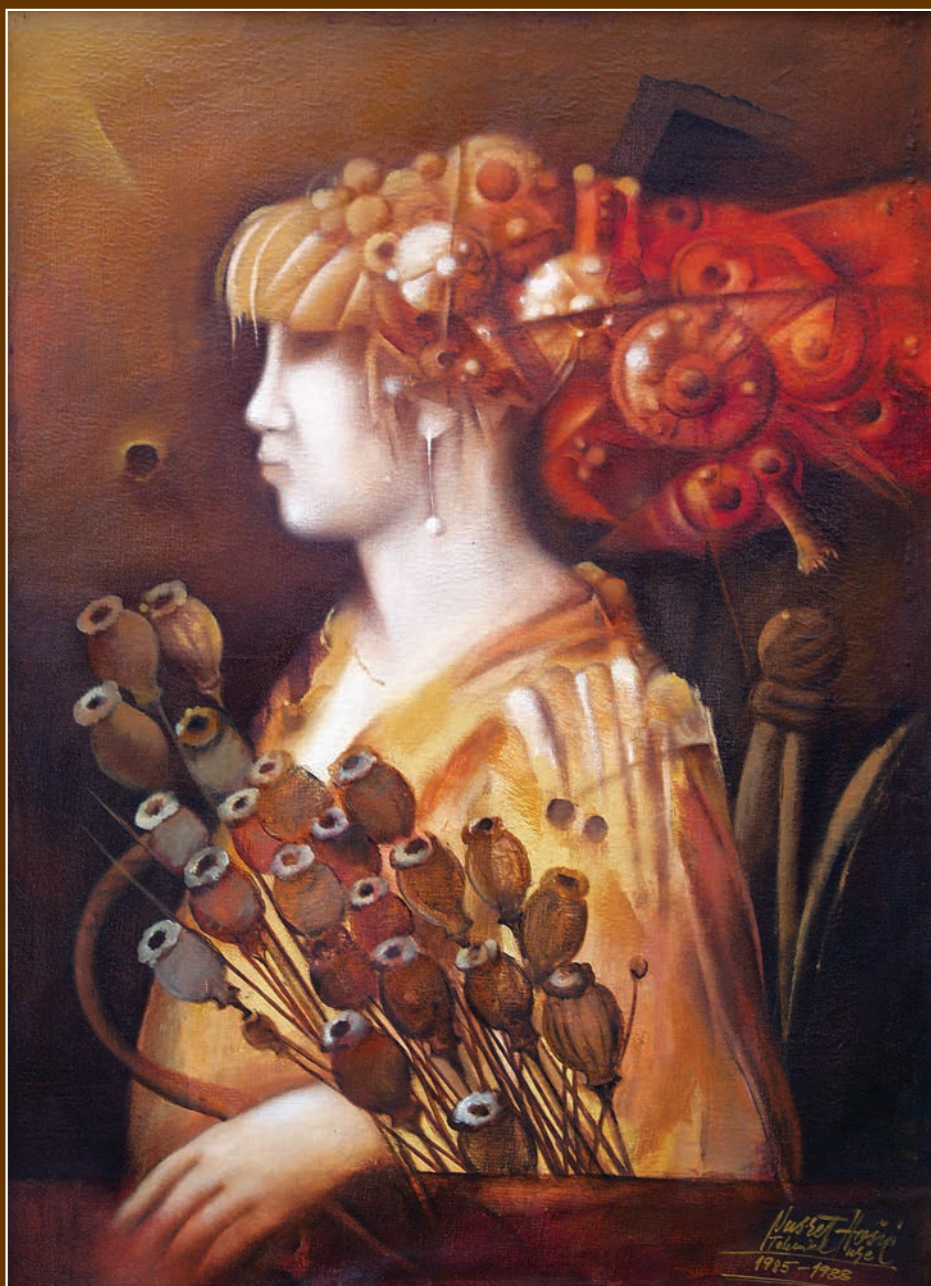

Gradska Galerija Bihać

NUSRET HOŠIĆ STIPICA

od 28. 2. do 16. 3. 2013.

Gradska Galerija Bihać

Nusret Hošić Stipica

Retrospektivna izložba
u povodu Dana grada Bihaća

od 28. 2. do 16. 3. 2013.

Već četvrtu godinu zaredom Gradska galerija Bihać, u povodu 26. februara – Dana grada Bihaća, priređuje izložbe kojima se obrađuju dionice stogodišnje historije bihaćkog likovnog života. Djelo Nusreta Hošića Stipice zasigurno pripada najvišim dometima tog perioda pa je organizacija njegove retrospektivne izložbe u ovom kontekstu značajna iz više razloga. Naime, od umjetnikove smrti i posljednje samostalne izložbe su protekle skoro dvije decenije, što je značajna vremenska distanca za kvalitetnije razmatranje i vrednovanje njegovog stvaralaštva. Iako je Hošićev rad već odavno valoriziran, ne samo unutar bihaćkog likovnog kruga već i šire, po prvi put je ovaj bogati opus sistematski sagledan redukovanom selekcijom radova kroz cikluse, te uključuje i jedan broj radova koji nisu prije izlagani. Međutim, treba napomenuti da je i ova izložba uskraćena za velik broj referentnih radova koje je umjetnik za života prodavao najviše u Hrvatskoj i Srbiji, a sa kojima bi se tek u pravom smislu rasvijetlio opus Nusreta Hošića Stipice.

Rođen je u Bihaću 1940. godine. Djetinjstvo i odrastanje u radničkoj bošnjačkoj porodici kao jednog od desetoro djece je uveliko utjecalo na stvaranje njegovog umjetničkog imaginarija, i taj utjecaj će biti vidljiv kroz cijeli njegov opus. Ova porodica će kasnije iznjedrili niz likovnih stvaraoca koji su dali velik i značajan pečat bihaćkom likovnom životu. Prvi stvaralački impuls Nusret Hošić je osjetio još u osnovnoj školi, gdje ga nastavnici bodre u prvim likovnim pokušajima. Upisao je Gimnaziju u Bihaću koju napušta, i 1958. godine upisuje Srednju školu primijenjenih umjetnosti u Sarajevu. Ova ustanova je nudila značajno petogodišnje likovno obrazovanje, a viši stepen se u to vrijeme u BiH mogao steći samo na Slikarskom odsjeku Pedagoške akademije, također u Sarajevu. Već na srednjoškolskim radovima kao što je ulje „Mrtva priroda sa cvijećem“ iz 1961. godine je evidentan je Hošićev urođen i nedvosmislen talent, a po plošnoj gradnji i težnji ka geometrizaciji forme, ovaj rad bi se mogao ocijeniti vrlo naprednim u kontekstu tadašnje aktualne bh. umjetnosti. Školovanje je okončao 1963. godine, a u istoj generaciji maturirali su Safet Zec i Izet Đuzel.

Kasnije odlazi na služenje vojnog roka u Niš, Srbija, gdje će u Domu JNA 1965. godine upriličiti i prvu samostalnu izložbu. Ovdje naročito dolazi do izražaja Nusretova sposobnost asimilacije, kada otkriva i oduševljava se Srpskom slikarskom školom, pod čijim utjecajima obrazuje lični izraz i započinje svoj prvi ciklus slika, tzv. „Kosovski ciklus“. Na ovim uljima paleta je znatno reducirana, a dominiraju smeđi, oker i crveni tonovi. Figure su čvrste, izdužene i stilizirane, sa štitovima, kopljima i zastavama oko kojih su propeti konji i ptice u jednoj epskoj atmosferi smještenoj u imaginarni prostor. Za ovaj ciklus je 1973. godine dobio Nagradu za uspješnu izložbu „Dani kulture Bihać“.

Nakon odsluženja vojnog roka vraća se u Bihać, jedno vrijeme radi kao likovni pedagog u Kulen-Vakufu, da bi se kasnije zaposlio u Tekstilnom kombinatu Kombiteks u Bihaću kao dizajner. Istovremeno, svakodnevno neumorno radi crteže, pastele, ulja i grafike, te razvija izraz koji će doživjeti svoju punu zrelost već krajem sedamdesetih godina prošlog stoljeća. U toj zreloj fazi Hošić napušta stilizovane forme i približava se realizmu, međutim, nikad ne teži naturalizmu. Crtež, koji uvijek ima primat nad bojom, mu je jasan, čvrst i precizan, dok je kolorit prigušen i zagasit, više zasnovan na svijetlo-tamnim odnosima, nego na hromatskim vrijednostima. Takvim pristupom postiže naročit akcent na plastičnosti forme koja djeluje reljefno.

Nusret Hošić prvenstveno je figurativni umjetnik i, za razliku od većine bihaćkih savremenika s kojima je bio aktivan u Klubu likovnih radnika Bihać, rijetki su mu izleti u pejzažno slikarstvo. Stvorio je svoj imaginarni svijet sačinjen od fragmenata i elemenata iz života, koji su prožeti metaforom i asocijacijom. Konji, djevojke, starci, golubice i pijetlovi u Hošićevom stvaralaštvu imaju simboličko značenje koje nikako nije puka asocijacija onoga šta predstavljaju, već njihovo značenje zalazi duboko u sfere unutrašnje drame te predstave. U sveukupnoj tematici koju obrađuje, isprepliću se legende, tradicija, kultura i autohtona simbolika Bosne, savremene aktuelnosti i reminiscencije iz djetinjstva.

Motiv koji se proteže kroz cijeli Hošićev opus, od prvih školskih pa do najzrelijih radova, i po kojem je ostao naročito upamćen i prepoznatljiv, jeste at-konj. Još kao mladić se oduševljavao veličanstvenim figurama gipkog ali dramatičnog pokreta konja na reljefnom frizu s Partenona. Zналаčki je koristio višestruku mogućnost interpretacije simboličkog značenja kojeg posjeduje ova životinja, tako da je konj nekad simbol prolaznosti vremena, nekad herojske snage i moći, nekad strasti i instinkta, a nerijetko posjeduje i određene antropomorfne crte. Posebno uspješnu seriju prikaza konja uradio je pastelom u olovci, na kojima dolazi do izražaja Nusretova zavidna crtačka vještina. Ovi „Ati“ ponajviše podsjećaju na partenonske, ali su ujedno i najdramatičniji zbog prenaplašene muskulature, širom otvorenih očiju, i zbog toga što su zauzdani i omotani krpama koje podsjećaju na zavoje.

Radio je i serije žena i djevojaka u raznim tehnikama. Ta djevojka, bilo da je sa golubicom, pijetlom, ribama, gitarom, lutnjom, preslicama, ili makovima, nije predstava određene osobe, ona nema karakterne osobine, ona je opći univerzalni simbol ženstvenosti, majčinstva, toplote i emocije.

Značajan dio Hošićevog opusa čine grafike-drvo-rezi. Njegov pristup grafici bio je u potpunosti slobodan i neopterećen uvriježenim grafičkim pravilima. Radio je najčešće drvoreze u boji i skoro svaki otisak mu je unikatan, jer bi ih naknadno ručno doradivao, isto tako, prilikom nabožavanja, direktno bi na ploči miješao boju valjkom, špahtlom, pa i prstima, kako bi postizao fine prelaze. Uspio je razviti plošnost i dekorativnost ove tehnike do virtuoznosti, a pošto je radio u tekstilnoj industriji, često bi drvorez kombinovao sa sitotiskom. U drvorezu je naročito vidljiv utjecaj Hošićevog vršnjaka Mersada Berbera, s kojim ga se često poredi.

Oduševljen tehnološkim napretkom civilizacije, čovjekovim spuštanjem na Mjesec, svemirskim letovima i sličnim događajima osamdesetih godina, izrađuje jedan od najinteresantnijih ciklusa „Nebeski letači“. U ovom ciklusu svoj likovni jezik obogaćuje maštovito zamišljenim kompozicijama, unoseći likove astronauta, kosmičkih bića i raznih nadrealnih detalja.

Nusret je izradio niz vrlo uspješnih portreta, među kojima se naročito ističu portreti umjetnikovih roditelja, oca Muhe, čuvenog bihačkog pekara, i majke Hanife, koji su podigli desetero djece. Ne obrađuje ih na konvencionalan način, već ih postavlja u složene kompozicije, koristeći se svojim prepoznatljivim simboličkim obrascima. U ulju na platnu „Portret majke“ iz 1980. godine prikazao ju je kako, spokojnog lica, s obje ruke nježno pridržava bijelog goluba, a oko nje, iz lomljenog, skoro kubističkog prostora, se pojavljuju naoružan ratnik i konji koji tutnje i propinju se. Sličnim pristupom i sa istom željom da oda pijetet, 1986. godine radi i portret oca kojeg prikazuje snažnih, koštahih ruku, s pregačom i kruhom.

Strahote kojima svjedoči sa izbijanjem rata u Bosni i Hercegovini 1992. godine motiviraju ga da u prvih nekoliko mjeseci opsade Bihaća izradi nekoliko crteža većeg formata, olovkom u boji, na natron papiru. Na ovim radovima dominira snažna emocija, to je iskreni umjetnikov bunt protiv ratnog ludila i stradanja. Na jednom od ovih crteža je i zapisao:

„Moj narod je u velikoj opasnosti, prijeti mu uništenje nestanak sa svih strana, ali moj je narod toliko čvrst i jak da mora da se izvuče iz ovog pakla. Budi hrabar, moj veliki narode! Izdržaćemo.“

Najveći rad iz ove serije, dimenzija 120x560 cm, je, ustvari, jedna vrsta rezimea, zbirka dotadašnjih Hošićevih likovnih iskustava, friz u kome na jednom mjestu susrećemo sve motive koje je obrađivao u proteklom vremenu a koji nosi jednostavan naziv – „Bosna“.

Nusret Hošić Stipica je umro 1994. godine u 54. godini života. Bio je izuzetno nadaren i plodan umjetnik. Iako je ponavljao iste motive po nekoliko puta, u njegovom radu ne osjetimo pad slikarskog zamaha, niti nailazimo na naznake stvaralačke atrofije. Ostavio je ogroman opus koji je značajno utjecao na tok i razvoj savremene bihačke likovne historije.

Adnan Dupanović

Mrtva priroda sa cvijećem, ulje na platnu, 70x45cm, 1961. godina, sign. d.d.u, vl. umjetnikova porodica

Iz ciklusa Kosovo, ulje na platnu, 80x108cm, 1972. godina, sign. d.d.u, vl. umjetnikova porodica

Omer i Merima, iz ciklusa Kosovo, ulje na platnu, 100x75cm, 1973. godina, sign.d.d.u, vl. umjetnikova porodica

Portret majke, ulje na platnu, 120x96cm, 1980. godina, sign. d.d.u, vl. Derviš Hošić

Portret majke, ulje na platnu, 119x89cm,
1983. godina, sign. d.d.u, vl. umjetnikova porodica

Portret oca, ulje na platnu, 95x118cm, 1986. godina, sign. d.d.u, vl. umjetnikova porodica

Djevojka sa lutnjom, drvorez u boji, 100x70cm, 1985. godina, sign. d.d.u, vl. Senad Omanović

Djevojka sa pijetlom, drvorez u boji, 100x70cm, 1988. godina, sign. d.d.u, vl. Derviš Hošić

Ati, drvorez u boji, 100x70cm, 1984. godina, sign. d.d, vl. Mustafa Handžić

Bosna, olovka u boji, 120x560cm, juli, august, septembar 1992. godine, sign. d.d.u, vl. umjetnikova porodica

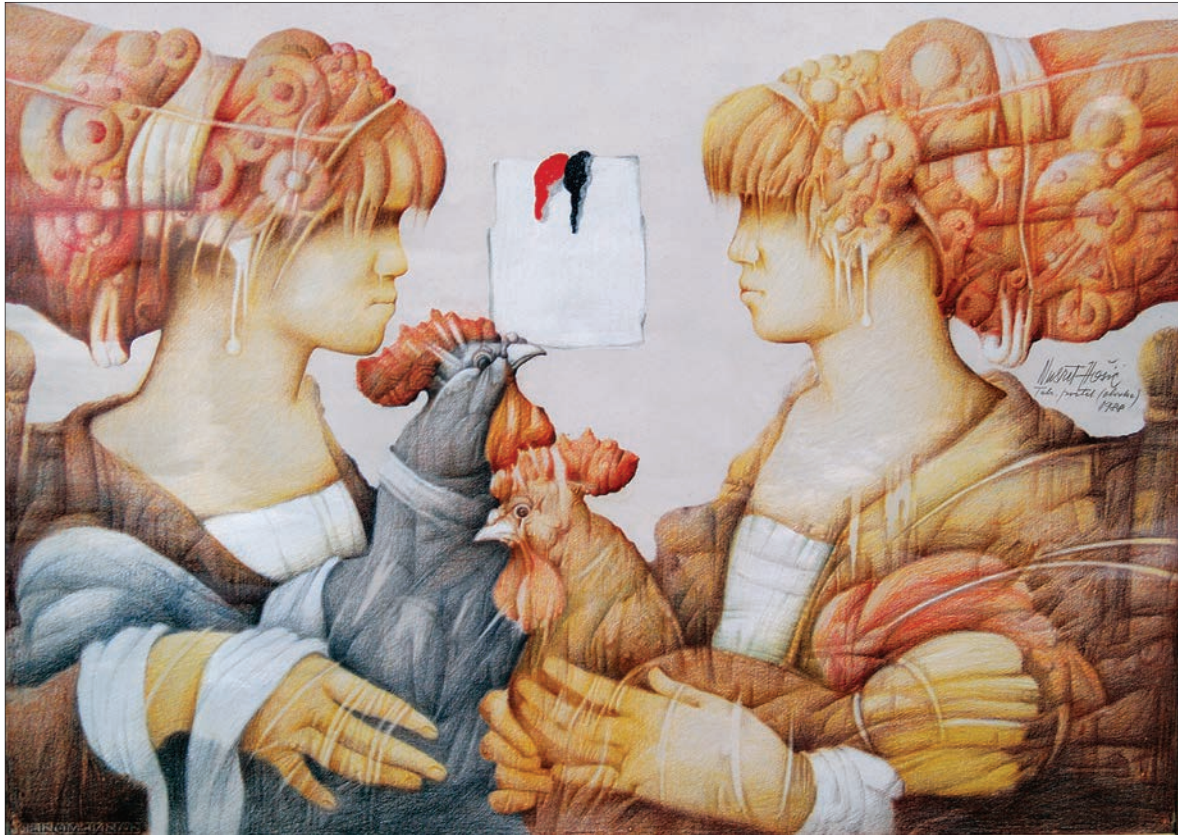

Konji, ulje na platnu, 97x117cm, 1985. godina, sign. d.d.u,
vl. Balkan Investment Bank Filijala Una Bihać

Konji, ulje na platnu, 96x110cm, 1984. godina, sign. d.d.u, vl. umjetnikova porodica

Djevojke sa pijetlovima, pastel olovka, 78x108cm, 1988. godina, sign. d.s, vl. umjetnikova porodica

Djevojka i golubica, ulje na platnu, 75x59cm, 1991. godina, sign. d.d.u, vl. umjetnikova porodica

Bosanac, ulje na platnu, 100x70cm, 1982. godina, sign. d.d.u, vl. porodica Hadžihajdarević

Bez naziva, ulje na platnu, 65x65cm, nije datirana, sign.d.d.u, vl. Senad Omanović

Iz ciklusa Nebeski jahači, ulje na platnu, 99x119cm, 1985. godina, d.d.u, vl. umjetnikova porodica

Bez naziva, ulje na platnu, 109x117cm, nije datirana,
sign. d.d.u. vl, umjetnikova porodica

Bez naziva, ulje na platnu, 110x120cm, 1985. godina,
sign. d.d.u. vl, umjetnikova porodica

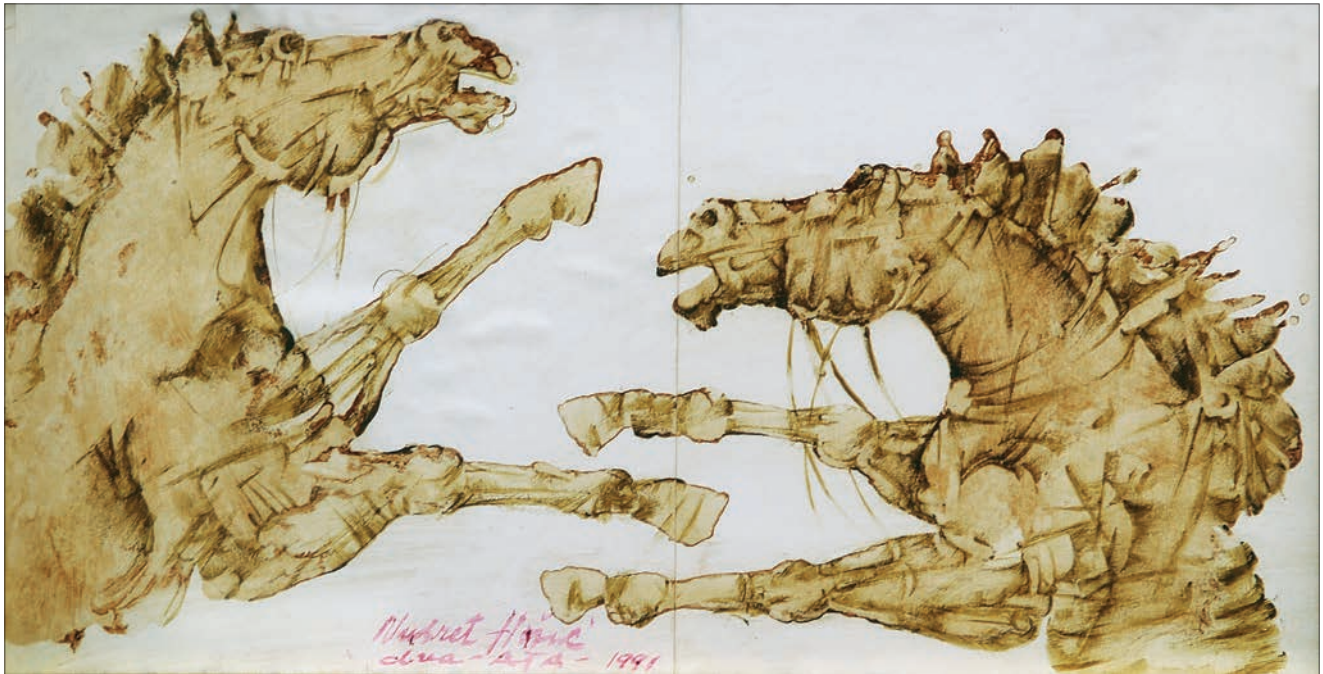

Bez naziva, ulje na platnu, 110x120cm,
1985. godina, sign. d.d.u. vl, Senad Lipovača

Bez naziva, ulje na platnu, 150x150cm, 1983. godina,
sign. d.d.u. vl, umjetnikova porodica

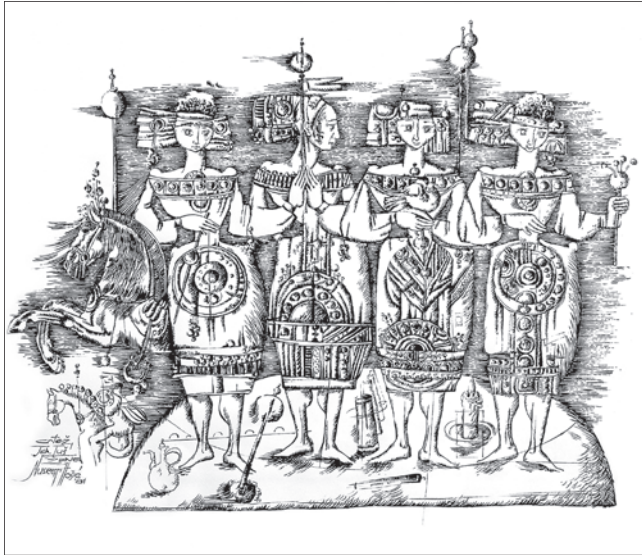

Dva ata, crtež kafom na papiru, 21x40cm, 1991. godina, sign. d.l, vl. porodica Mulić

Ati, pastel, 67x95cm, 1987. godina, sign. d.s, vl. porodica Ibrahimpasić

Žene, crtež tušem, 58x67cm, 1981. godina, sign. d.l.u, vl. umjetnikova porodica

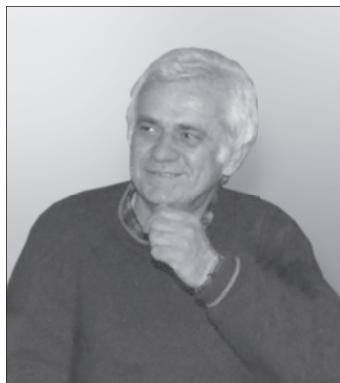
4 ata, crtež tušem, 57x67cm, 1981. godina, sign. d.d.u, vl. umjetnikova porodica

Mrtva priroda, ulje na platnu, 60x68cm, 1991. godina, sign. d.d.u, vl. Mesud Midžić

Velika otoka u Bihaću, ulje na ljepenci, 32x50cm, 1991. godina, sign. d.d.u, vl. umjetnikova porodica

Rođen 1940. godine u Bihaću. Završio Školu primijenjenih umjetnosti u Sarajevu. Radio je kao likovni pedagog u Kulen-Vakufu i kao dizajner u Tekstilnom kombinatu Kombiteks Bihać. Bio je član Kluba likovnih radnika Bihać od samog osnivanja. Izlagao je na dvadesetak samostalnih i više kolektivnih izložbi u BiH i inostranstvu. Dobitnik je više nagrada i priznanja za svoj rad. Umro je u Bihaću 1994. godine.

Gradska Galerija Bihać

Autori izložbe
Adnan Dupanović i Nermin Delić

Izdavač
Gradska galerija Bihać
www.ggbihac.ba

Za izdavača
Adnan Dupanović

Štampa
Grafičar Bihać

Tiraž
500 primjeraka

Slika na naslovnici
Djevojka sa makovima, ulje na platnu, 106x76cm, 1985-88cm, sign.d.d.u, vl. umjetnikova porodica

Izložba je realizirana zahvaljujući susretljivosti i ljubaznosti prije svega umjetnikove porodice, te porodica Hošić, Omanović, Ibrahimpašić, Hadžihajdarević, Lipovača, Sulejmanović, Mulić, Midžić, Saračević i Handžić, kao i Balkan Investment Bank, Filijale Una Bihać, kojima se ovom prilikom srdačno zahvaljujemo.

